

Vejledning i brug af Lortone 3A

Vejledningen er generel, og du får snart dine egne erfaringer med de sten, du vælger at slibe. Til opnåelse af et godt resultat med blankpolerede sten anbefales Siliciumkarbid K80 til grovslibning, K 220, 400 og 800 til mellem- og finslibning og til polering aluminiumoxyd (X-3), altså ialt 5 trin, hvor ingen kan springes over, uden at det går ud over kvaliteten af slibningen. Når grovslibningen er overstået, er den egentlige slibning forbi, og hver af de følgende kornstørrelser tjener alene til at fjerne sporene efter den foregående. Slibe- og især polereffekten forøges kraftigt ved tilsætning af plasthagl, idet den samlede overflade derved forøges. Plasthaglene kan genbruges, men hold plasthagl til slibning og til polering adskilt.

Valg af sten.

Stenene skal være af forskellig størrelse. De største bør ikke være større end en valnød, de mindste kan være ærtestørrelse. Gennemsnitsstørrelse ikke over 30mm. Ikke for mange af de største, stenene skal kunne bevæge sig frit i beholderen når maskinen kører. Udsøg så vidt muligt sten af samme hårdhed (svært at se, erfaring og en god bog hjælper!) og ved strandsten bør du undgå revnede og forvitrede sten.

Spændende udenlandske sten, samt tulipaner mv. til at lime på de færdige sten kan købes i vores webbutik på www.stenogfritid.dk eller ved besøg hos Smykkesten og Fritid's butik i Nørregade 28A, 3300 Frederiksværk (se åbningstider på websitet).

Rengøring af sten og tromle.

Hvert led i processen startes med grundigt rengjorte sten og tromle. Fyld en 10 l spand halvt med lunkent vand og tøm tromlen i. Brug evt. en si. Tromlen og hver enkelt sten nulres helt ren, brug evt. en neglebørste. Skyl efter i rindende vand. Tøm ikke spanden ud i vasken, da slibeslammet vil stoppe afløbet, men gerne ud under en busk.

Tromlen skal være helt ren før du går videre til næste trin, vask den grundigt.

Tromlemaskinen må ikke stå stille med sten og slibemasse i tromlen, da blandingen lige som i afløbet vil "sætte sig" og blive hård og svær at få ud. Skal du væk og vil ikke have maskinen til at køre i dit fravær, så tøm tromlen ud på en avis. Når du vil fortsætte slibningen, hælder du sten og pulver tilbage i tromlen, tilsætter lidt vand, lukker tromlen til og starter igen. Pas altid på ikke at spilde pulver ned i maskinen og tør tromlekanten af inden du sætter låget på.

1. Grovslibning og afrunding af kanter.

NB! Hvis du vil slibe en hel portion strandsten, der allerede er fint afrundede, kan du afkorte denne proces eller evt. helt springe korn 80 over og starte med korn 220.

- Fyld tromlen 2/3 med sten.
- Tilsæt 2 spiseskefulde med top, slibepulver korn 80.
- Hæld vand i tromlen til ca. 1cm under stenenes overflade.

Lad nu maskinen køre uafbrudt i min. 4-5 dage. Check om stenene har fået den ønskede afrunding. Hvis ikke **gentages processen** med K80 indtil stenene har fået den ønskede afrunding.

Rengøring af sten og tromle som omtalt ovenfor, meget vigtigt!.

Nu bør stenene sorteres i 3 bunker:

Smykkesten og Fritid

1. bunke er sten med jævne overflader uden huller og revner. De er klar til næste trin i processen. Ved grovslibningen forsvinder 30-50 % af stenenes vægt, så du må fylde op til 2/3 igen med plasthagl, eller vente med at gå videre, til en ny portion er grovslebet. Det er tit en god ide at grovslibe en større mængde først så man har rigeligt til næste trin.
2. bunke er sten, som går tilbage til grovslibning sammen med nye sten fordi de ikke er afrundede nok.
3. bunke er sten, som p.g.a. huller og revner eller indhold af mineraler, der ikke egner sig til slibning, må kasseres. Tilbage til stranden med dem!

2. Mellemslibning 1.

- Fyld stenene i.
 - Tilsæt 2 spiseskefulde med top, slibepulver korn 220
 - Hæld vand i tromlen til ca. 1cm under stenenes overflade.
 - Lad maskinen køre uafbrudt i 4-5 dage.
- Inden mellemslibning, grundig rengøring af sten og tromle.

3. Mellemslibning 2.

- Fyld stenene i.
 - Tilsæt 2 spiseskefulde med top, slibepulver korn 400
 - Hæld vand i tromlen til ca. 1cm under stenenes overflade.
- Lad maskinen køre uafbrudt i 3-4 dage. Ved slibning af relativt "bløde" sten kan processen med slibepulver 400 afbrydes allerede efter 1 dags kørsel, men kig og tag en vurdering
Inden finslibning, grundig rengøring af sten og tromle.

4. Finslibning.

- Fyld stenene i.
 - Tilsæt 2 spiseskefulde med top, slibepulver korn 800
- Tromlen skal køre 3-4 dage, stenene skal have en mat glans.
- Hæld vand i tromlen til ca. 1cm under stenenes overflade.

Efter finslibningen: Gør stenene rene som normalt og lad dem evt. køre i 30 min med rent vand og en smule sæbe, det fjerner ofte en smule slibestøv/korn man ikke selv kan vaske helt væk.

5. Polering.

NB! Hvis du ønsker at opnå optimal glans på dit stenmateriale, bør du ubetinget bruge en tromle til polering og kun til polering. En tromle, der har været brugt til slibning, kan ikke rengøres til polering i topklasse. Køb evt. en tromle til formålet i vores webbutik eller ved besøg i butikken.

- Fyld stenene i.
- Tilsæt to strøgne spiseskefulde polermiddel X-3.
- Hæld vand i tromlen til ca. 1cm under stenenes overflade.

Lad maskinen køre uafbrudt i 2-3 dage, hvorefter stenene kontrolleres. Du ser selv, om glansen er tilfredsstillende. Hvis ikke, så kør yderligere en dag af gangen.

Hvis poleringen stadig ikke er god, så er noget kikset på et tidligere stadium eller du har ikke været kritisk nok i stenvalget. Øvelse gør mester!

Smykkesten og Fritid

Hvis stenene er velegnede og maskinen kører, som den skal, så skal de færdige sten funkler!

Både slibemaskinen og processen er meget enkel og også mindre børn vil kunne have stor fornøjelse af at slibe sten - med lidt hjælp fra de voksne.

GOD FORNØJELSE!

Kort om maskinen og vedligeholdelse:

- Vigtigst er at holde den ren og absolut 100% fri for løse slibekorn.
- Akslerne kan tørres af med lidt en fugtig klud.
- Aksellejerne bør før hver produktion smøres med en anelse (læs: meget lidt) syrefri olie (symaskineolie), men olien må ikke komme i forbindelse med tromlerne, så selve akslen holdes ren!
- Maskinen må ikke stå et fugtigt eller støvfuldt sted.
- Maskinen må ikke tildækkes, når den kører. Motoren bliver varm og skal kunne komme af med varmen.
- Lejer og kileremme skiftes nemt og kan købes i vores butik eller webbutik på:
www.stenogfritid.dk

Revideret Marts 2023